

Statenmededeling

Onderwerp

Vierde Voortgangsrapportage Natuur - Natuur in Nederland

Datum

11 december 2018

Documentnummer

GS: 4449622

PS: 4454059

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De Vierde Voortgangsrapportage Natuur - Natuur in Nederland

Aanleiding

Conform de afspraken in het Natuurpact schrijven de gezamenlijke provincies jaarlijks een Voortgangsrapportage Natuur. Het betreft inmiddels de vierde voortgangsrapportage. De Voortgangsrapportage Natuur is dit jaar voor het eerst tot stand gekomen in nauwe samenwerking met het Ministerie van LNV. Op 6 december jl. heeft de BAC Vitaal Platteland de "Voortgangsrapportage Natuur - Natuur in Nederland" (VRN2018) besproken en vastgesteld. Medio december zal de VRN2018 gepubliceerd worden en conform afspraken met het Rijk aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Bevoegdheid

GS zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het Natuurnetwerk Brabant binnen de daarvoor door PS vastgestelde kaders.

Kernboodschap

- De vierde Voortgangsrapportage Natuur 2018 - Natuur in Nederland, (VRN 2018) is gereed.*

Algemene opmerkingen m.b.t. de VRN2018

De VRN2018 bestaat uit een beschrijving van de voortgang in de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland en de voortgang in natuurkwaliteit. Het betreft de stand van zaken eind 2017 en ontwikkelingen in 2018.

Nieuw is een uitgebreide beschrijving door het Ministerie van LNV over de natuuropgaven voor de Rijkswateren. In de VRN2018 worden daarnaast ter

illustratie enkele landelijke ontwikkelingen en bijzonderheden beschreven: de vestiging van de Wolf in Nederland, de ophef rondom de begrazers in de Oostvaardersplassen, de landelijke achteruitgang van boerenlandvogels, natuurinclusieve landbouw en de aandacht voor insectenafname. Geconstateerd kan worden dat de VRN steeds meer uitgroeit tot een rapportage over het gehele natuurbeleid in Nederland.

Datum

11 december 2018

Documentnummer

GS: 4449622

PS: 4454059

In de VRN2018 is beschreven dat het doel om in 2027 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten met de huidige inzet vermoedelijk haalbaar blijft. Wel wordt geconstateerd dat de snelheid van verwerving en inrichting afneemt. Aangegeven is dat er onverminderd wordt ingezet op grondverwerving en inrichting, maar ook op verbetering en herstel van natuur (Natura 2000 en PAS) en effectief beheer.

In de VRN2018 wordt de kwalitatieve ontwikkeling van de natuurkwaliteit in Nederland op hoofdlijnen beschreven. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft samen met de provincies een systeem van provinciale natuurindicatoren ontwikkeld, Beleidsrelevante Natuur Indicatoren (BNI). In IPO-verband is afgesproken de BNI als kader van de opgaven en afspraken te gaan gebruiken. Het algemene beeld dat met behulp van de nieuw ontwikkelde systematiek geschetst wordt is: het gaat nog niet goed met de soorten en ecosystemen in Nederland, maar de voorzichtige tekenen van herstel zijn wel zichtbaar.

Enkele Brabantse aspecten van de VRN2018 nader uitgelicht

1. Kwantitatieve voortgang: aankoop, inrichting en beheer
De voortgang in de verwerving (+117 ha) en inrichting (+210 ha) van het Natuurnetwerk Brabant in 2017 is vergelijkbaar met het beeld in de rest van Nederland. Hetzelfde geldt voor de omvang van het areaal in beheer. De realisatie van het NNB door manifestpartners, gemeenten en particulieren via het GOB komt steeds meer op gang, maar is op dit moment nog beperkt van omvang. Omdat de restantopgave van het NNB nog steeds hoog is, blijft de noodzakelijke inspanning groot. Hierop is ook al geanticipeerd: sinds december 2017 (actualisatie BrUG) heeft het GOB extra mogelijkheden met grond en zijn er meer trajecten in voorbereiding gegaan.

2. Kwalitatieve voortgang Natuurnetwerk Brabant
Het algemene beeld dat in de VRN2018 geschetst wordt, is ook op de Brabantse situatie van toepassing: er worden successen gemeld, maar er zijn ook zorgen over bepaalde soortgroepen en ecosystemen. Successen en positieve resultaten van ons beleid zijn bijvoorbeeld dat door verbeterde waterkwaliteit soorten en ecosystemen van waternatuur lokaal toenemen.

Ook is het duidelijk geworden dat leefgebied- en soortgerichte maatregelen erg succesvol kunnen zijn: enkele reptielen- en amfibieënsoorten (zoals de Gladde Slang en Boomkikker) zijn in sommige delen van Noord-Brabant spectaculair toegenomen. Ook de recente vestiging van vogelsoorten als Visarend, Zeearend en Kraanvogel in het NNB zijn een succes. Daarnaast worden in enkele gebieden na het treffen van specifieke weidevogelmaatregelen opvallende toenames van (ook zeer kritische) weidevogelsoorten gemeld. Deze voorbeelden bevestigen het beeld dat op veel plekken waar extra maatregelen worden getroffen (aankoop, inrichting, specifiek beheer) duidelijk positieve ontwikkelingen zichtbaar zijn.

Datum

11 december 2018

Documentnummer

GS: 4449622

PS: 4454059

Maar net als in de rest van Nederland nemen ook in Noord-Brabant weidevogels en insecten in het agrarisch gebied af. Ook Brabantse inventarisaties en monitoring bevestigen het algemene beeld dat het in de breedte nog niet goed gaat met de soorten en ecosystemen, maar dat de voorzichtige tekenen van herstel zichtbaar zijn.

Consequenties

De ambitie is om in Nederland het gehele natuurnetwerk in 2027 af te ronden en zorg te dragen voor behoud en verder ontwikkeling van de biodiversiteit. Over de voortgang wordt onder andere via voortgangsrapportages gecommuniceerd. De komende jaren zal blijken of het lukt om via grondverwerving, inrichting en beheer het natuurnetwerk volledig te realiseren en ook de natuurkwaliteit te verbeteren.

De VRN is daarmee voor rijk en provincies behalve een manier om over het natuurbeleid te communiceren ook een extra moment van reflectie. De VRN kan een signaalfunctie hebben in relatie tot voortgang en doelbereik van het Nederlandse natuurbeleid.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

De VRN is openbaar en zal worden gepubliceerd.

Vervolg

-

Bijlagen

Vierde Voortgangsrapportage Natuur – Natuur in Nederland

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

11 december 2018

Documentnummer

GS: 4449622

PS: 4454059

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer H.J. van Herk, (073) 681 29 61,
hvherk@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer E.W. Nieuwstraten, (073) 681 24 29,
enieuwstraten@brabant.nl.